

Ročník: 101 | číslo: 28 | 11. července 2021 | Cena: 15 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma:

Hodnoty ve společnosti a církvi

EDITORIAL

„Díky nemoci známe hodnotu zdraví, díky zlu hodnotu dobra, díky hladu sytost, díky únavě odpočinek.“ – *Hérakleitos*

„Velký problém západního světa není v nedostatku hodnot, ale v tom, že vše je převedeno na hodnotu.“ – *Martin Heidegger*

V tomto letním magazínovém čísle jsme se zaměřili na téma hodnot. Říká se, že skutečné hodnoty člověka i společnosti vyplývají na povrch v momentě krize. Shodou okolností je zrovna nyní, vzhledem k pandemii a nedávné přírodní katastrofě v podobě ničivého tornáda, období, které naše hodnoty může značně prověřit či utříbit.

Mnohým z nás se jistě změnila priority. Můžeme se sami zamyslet nad tím, zda si teď více vážíme zdraví, když jsme dennodenně vnímali, jak snadno o něj lze přijít. Zda jsme upřímně vděční za střechu nad hlavou. Jakou hodnotu má pro nás, po době lockdownu, pospolitost a mezilidské vztahy... Napište nám vaše názory, zkušenosti i příběhy a my je rádi zveřejníme.

Pokud však nějaká hodnota opravdu vystoupila do popředí, tak je to pomoc bližním. Nesobecká podpora, kterou si vzájemně projevují lidé napříč republikou, necht' je nám všem inspirací a dodává sílu každému, kdo ji potřebuje. JH

Týdeník Církve československé husitské.

Vydává: Ústřední rada

Církve československé husitské,

Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,

redaktoři: Mgr. Josefina Hudcová,

Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.

Šéfredaktorka Cesty:

Mgr. Jana Krajčířiková.

Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna plus.

Distribuce a reklamace:

ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova 1888/45,

Praha 5 150 00

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy

a krácení příspěvků.

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová,

tel.: 220 398 117,

e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Tomáš Butta byl slavnostně uveden do funkce patriarchy

V úterý 6. července 2021 se od 10 hodin uskutečnila instalace nově zvoleného patriarchy Církve československé husitské Tomáše Butty. Akce se konala v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí za přítomnosti biskupů a členů církve i vážených hostů z ekumenických řad. Od 15 hodin pak následovala tradiční bohoslužba v Betlémské kapli pod vedením br. patriarchy Tomáše Butty a faráčky Jany Šmardové Koulové. Kázání se ujal bratislavský biskup Jan Hradil. O obou významných událostech vás budeme dále informovat v následujícím čísle Českého zápasu. **red**

Kalendář Blahoslav 2022

Na stránkách kalendáře Blahoslav, který oslavuje v roce 2022 sté výročí svého vydávání, se opět potkáte s řadou zajímavých textů rozmanitých žánrů. Jako jedno z nosných témat bylo zvoleno téma odpuštění, které nám zejména leželo na srdci, a víme, že i řada čtenářů tuto hodnotu považuje v životě za klíčovou. Kromě zmíněného tématu autoři poskytli příspěvky, z nichž vyzařuje naděje - v dnešní době obzvláště potřebná. Stabilní hodnoty rámce církevně historického pro kalendář 2022 poskytli opět naši akademici. Nechybí ani svědectví teologů i laiků o životě naší církve a společnosti, a to formou vzpomínek, rozhovorů, vyprávění, esejí, fejetonů a povídek vážných, romantických i humorně laděných. Předkládané příběhy dojmou či pobaví, připomenou vlastní dětství, mládí i různé zlomové životní etapy. Každý měsíc uzavírají ukázky z hluboce křesťanských básní českých klasiků. Naději a lásku nám daruje poezie básníků a básníků z naší církve i z řad členů a sympatizantů Dialogu na cestě. Věříme, že získáte mnohé originální podněty k zamýšlení nad smyslem víry, nad cestou naší církve.

Olga Nytrová a Václav Strachota

Členové náboženské obce v Mladé Boleslavi u obnovené památky nedaleko sboru. Dlouhá léta byla torzem bez původního kříže. Bratři Ing. Jiří Havlík (bohužel zemřel v listopadu minulého roku) a Ing. Josef Bareš se ujali náročného procesu obnovení včetně zadání výroby nového kříže. Celá akce proběhla za podpory vedení Magistrátu města Mladá Boleslav a Národního památkového ústavu Praha. Kříž stojí na frekventovaném viditelném místě nedaleko křižovatky, a tak je pro nás formou misie ve velkém průmyslovém městě.

Libuše Kopřivová, faráčka v Mladé Boleslavi

Církev československá husitská si připomněla výročí 400. let od poprav 27. českých pánů na Staroměstském náměstí.

foto J. Hudcová

Pomoc obětem bouře na jižní Moravě - finanční sbírka

Husitská diakonie vyhlásila „Finanční sbírku na pomoc obětem bouře na jižní Moravě“. Finanční pomoc posílejte na transparentní sbírkový účet Husitské diakonie: 2501867242/2010, variabilní číslo 200.

Ve čtvrtek 24. června se přes Moravu přehnala bouře nebývalých rozměrů. Tornádo a silné krupobití zdevastovalo a doslova smetlo obce Hrušky, Mikulčice, Moravská Nová Ves, Lužice a další vesnice na jihu Moravy. Jde o živelnou katastrofu, která nemá v naší novodobé historii obdoby. Tragédie připravila během chvíle stovky lidí o střechu nad hlavou a vyžádala si nejméně dvě

stovky zraněných. Šest lidí přišlo o život. Ve vesnicích probíhají likvidace škod a snaha o obnovu života. Hluboce soucítíme s lidmi postiženými touto katastrofou a vyhlásili jsme sbírku na pomoc lidem na jižní Moravě. Sbírka se konala v rámci bohoslužeb v neděli po katastrofě a probíhá i o následujících nedělích; peníze mohou posílat také jednotlivci na pro tyto účely

zřízený transparentní sbírkový účet Husitské diakonie. Výtěžek sbírky pomůže obětem ničivé bouře.

Děkujeme vám všem, kterým není lhostejný osud trpících lidí a prosíme vás o finanční pomoc a modlitby za oběti živelné katastrofy. Pomoc se uskutečňuje též přes náboženskou obec v Hodoníně, kde bylo epicentrum bouře a právě vesnice na Hodonínsku jsou nejvíce postižené.

Všechny peníze budou do poslední koruny pomáhat přesně tam, kde mají...

Kateřina Klasnová

NAD PÍSMEM

Ježíš, Herodovo svědomí

Mk 6,14-29

V dnešním příběhu máme velkou svobodu domnívání a usuzování, protože před námi je především legenda, sešivaná lidskou představivostí navléknutou v jehlu předpojatosti. Mnohé přítoky tvoří mapu, která je ve výsledku jen těžko čitelná. A nese tím i své výhody. V té nepřehlednosti, v té mlze cárů skutečnosti, přesvědčení a fantazie, kdesi nad močalem faktu usmrcení Jana Křtitele, tam si můžeme chytit svou bludičku, motiv, jaký nám zrovna v myslí svítne.

Třeba setkání. Tetrarchy Heroda a Jana Křtitele. Markovo sepsání k němu nabízí dostatek tvarovací hmoty a jsou to krásná slova. Herodes věděl, že Jan je muž spravedlivý a svatý. Jak silná vý-

pověď. Herodes to věděl, tedy nejen slyšel, nejen uvažoval, nejen se domníval. Pokud věděl, že Jan je spravedlivý člověk, musel o tom být přesvědčen. Žádná pochybnost. Jak k tomu ale došlo?

„...když ho slyšel, byl celý nejistý, a přece mu rád naslouchal.“ Možná takhle jednoduše se to stalo. Herodes Jana slyšel a Herodes Janovi naslouchal. Připadá nám to překvapivé. Herodes byl přece znám jako vládce svou moc ostře střežící, nemilosrdný, jako liška prohnáný. Hlídal si svou politickou pozici. Populární proroci, jimž lid naslouchal, mohli být nebezpečím pro jeho vyhráté křeslo. A tento Herodes byl přes všechnu zmíněnou výzbroj a opevnění zasažen. Brněním jeho postavení a povahových

předpokladů prostoupil paprsek. Janovo kouzlo a jas, průzračnost a síla slov, která nesl a jimiž mluvil, vstoupily do Herodovy pevnosti. Tito dva se setkali, vnímali jeden druhého, pozorovali, mluvili, naslouchali. Pravděpodobně již ve vztahu vězně a nejvyššího žalárníka. Kdo ví. Je to vlastně romantická představa. Herodes uvězní opovážlivého, drzého proroka, který si troufá veřejně kritizovat jeho milostné počiny. Přesto nad svým vězněm drží ochranu. Svého vězně si oblíbí, rád mu naslouchá, možná spolu vedou dlouhé hovory, možná také ne, nevíme, je ale jisté, že Jan Křtitel zasáhl svou mocí srdce krutovládce, k čemuž nás vedou i tato slova: „To vstal Jan, kterého jsem dal stít.“

Nepřipadá mi důležité rozebírat podrobnosti jiných částí příběhu, mířících k pohřbení Janova těla. Stačí to, že Herodes v sobě nosil nedobré svědomí, nejspíš na něj čas po Janově smrti trýznivě dolehl. Pokud si proroka zamiloval a pro chvilkový rozmar bujaré oslavy naprosto nesmyslně spravedlivý Jan přišel o život, dost možná začala Herodovi muka. V jeho výroku spatřuji obrovský projev odvahy sebezpytování a přiznání k hanebnosti. Ježíš zde zlehka a jakoby z kraje vystupuje, jako Herodovo svědomí zpráva o dalším mocném spravedlivém zní chodbami paláce a Herodovi oživuje bolest nad jeho vlastní ubohostí.

Jakkoliv se může zdát idealistický následující závěr, jsem přesvědčena, že: panovník Herodes se setkáním s Janem Křtitelem změnil. Něco v něm se hnulo, Jan, možná jako cizinec nebo možná v křehkém vzájemném přátelství, na tetrarchu svým charismatem působil, a tak jeho budoucímu svědomí pěkně zavařil. A dobře že tak. Vždyť jak jinak zamíří člověk k poznávání Božího milosrdenství a laskavého přijetí, než potřebou zklidnit a pročistit svoje svědomí. A v této chvíli se Herodes ocitl. V jeho uších zní Ježíšovo jméno. V jeho vzpomínkách k němu mluví Jan Křtitel. A Herodes stojí na další ze svých cest. Jako občas každý z nás, z Boží milosti. Amen.

Dita Bašková

7. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Ukaž divy svého milosrdenství, Spasiteli těch, kdo před útočníky se k pravici tvé utíkají. Ochraňuj mě jako zřítelnicí oka, skryj mě ve stínu svých křídel.

(Žalm 17,7-8)

První čtení: Ámos 7,7-15

Tužby pro dobu po Duchu svatém (II):

2. Abychom v Božích přikázáních zalíbení našli a Boží vůli se řídili, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v útrapách života odvalu a trpělivost osvědčovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, od tebe pochází každý uslechtilý cit, každá dobrá rada a každé svaté dílo. Daruj svým služebníkům pokoj, abychom v srdci poslouchali tvá přikázání a žili v klidu a míru! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 1,3-14

Evangelium: Marek 6,14-29

Verš k obětování: Žalm 50,23

Verše k požehnání: Žalm 95,7-8a

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že ve svátosti večere Páně přijímáme závdavek života věčného. Dej, ať všichni, kdo okoušejí svátostný chléb a kalich, rostou ve víře, lásce a naději! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 46, 55, 59, 59, 104, 116, 311

Bože, dárce milosti, rozmanitost a význam všech cest, setkání a událostí,
které pro nás máš, je nad lidské dumání.

Moc toho nevíme. Kéž nás to netrápí. Ať raději dobře nasloucháme tobě i lidem,
a když mluvíme, tak pro tvou slávu a z lásky k bližním. Amen

ANKETA

Milí čtenáři, vzhledem k tématu tohoto magazínového čísla jsme se zeptali respondentů z řad naší církve na tři anketní otázky, týkající se hodnot. V následujících řádcích přinášíme jejich zajímavé, upřímné odpovědi, věříme, že pro vás budou inspirativní.

- 1) *Jaké hodnoty v církvi jsou podle vašeho názoru stěžejní?*
- 2) *Společenské hodnoty jsou mnohdy nejvíce viditelné v době krize. Odhalilo koronavirové období některé ze skutečných hodnot naší společnosti?*
- 3) *Mnohdy je třeba se za vlastní hodnoty aktivně zasazovat. Považujete míru angažovanosti v naší církvi i společnosti za dostatečnou?*

1) Víte, tohle je taková alibistická otázka, protože se za tenhle kolektivní, obecný postoj může jednotlivec krásně schovat, není na něj vidět a na všechno se může vymlouvat. Nejde tedy podle mě o církevní hodnoty obecně, jde o přístup k náplni práce, jde o styl práce, jde o hodnoty každého jednoho du-

chovního. Naše církev prožila drtivou většinu existence v nesvobodě. Církevní socialismus skončil církevními restitucemi až v r. 2012, dlouho po sametové revoluci. Naši duchovní se naučili hrát hru farář v socialistické době, kdy bylo cílem udržet, co jde, protože měli zakázáno budovat; pro tu dobu to byl správný postoj, ale pravidla hry jsou po církevních restitucích od r. 2012 změněna... Faráři jsou zodpovědní za to, jak křesťansky působí na rodiny našich aktivních členů, které tvoří spousta dědečků a babiček ve věkové skupině 70+.

Práce faráře už tedy není dělat špatně placeného správce kostela. Dnešní farář/ka si musí uvědomit, že na něm leží břemeno misie a měl by být vděčný za to, že má kde na misií pracovat. Začátek misie je v rodinách těch, na kterých naše církev dnes stojí, to je ve věkové skupině 70+, těmto lidem naše církev musí skládat účty, těmto lidem naše církev vděčí za svou současnou existenci. Faráři jsou rodinám těchto členů dlužní křesťanskou péčí. Měli by si také uvědomit, že na prvním místě má být blaho náboženské obce a života jejích členů, za které je jako pastýř/ka odpovědný/a a až ve druhém sledu je matkou/otcem svých dětí... proto by měl/a farář/ka posílat své děti na bohoslužby do jiného sboru. Poslat je tvořit společenství jinam a nedělat si z vlastního sboru školku pro svoje děti...

2) Pastýři, kteří se cítí být za duše svých oveček odpovědní, si k nim našli cestu skrze online prostor. Hrdě se k této roli přihlásili, vysílali bohoslužby i biblické online a také u tohoto online působení zůstanou. A pokud ne, tak se nepoučili a nepochopili, co jim pandemie naznačila, zajedou do starých kolejí kroužících v dobách socialistického spravování církve a místo misijního působení za sebou jako poslední pastýři těchto vymírajících náboženských obcí zavřou a zhasnou. Bude to jejich vina, ne patriarchy, ani biskupa, ale toho daného konkrétního faráře/ky...

3) Spousta náboženských obcí na našich webových stránkách nemá aktuální kontaktní údaje, ba dokonce tam mají napsané špatné časy konání bohoslužeb či staré jméno předchozího faráře/ky a někdy není uvedena adresa a místo konání bohoslužeb. Vy se tedy v mnohých případech nedostanete na bohoslužbu jako aktivní člen církve a já se ptám, jak se tam má dostat „hledající“?

Prosím otevřeme svá společenství, buďme zde v časech, kdy nás lidé potřebují, pochopme, že křesťanská víra je i pro normální a že tu pro ně máme být.

Ondřej Bořivoj Hanuš

1) Nebát se. Nekrást. A mluvit pravdu.

2) Jak se říká: „Co tí chybí, si uvědomíš, až když o to přijdeš.“

Takhle země zažila to, co nedokázal ani totalitní režim: kompletně

zamknout republiku doslova z hodiny na hodinu. A pak den po dni budovat v lidech strach. Strach o sebe, své blízké, o budoucnost... Ne, nezlehčuji působení viru, jen se domnívám, že politické špičky ho využily k ekonomicko-politickému boji o vliv.

A když se ptáte na hodnoty, myslím, lépe řečeno chci věřit, že nás všechny celá situace víc přiblížila k víře, ke Kristu a k Bohu v Duchu svatém.

3) Netroufnu si hodnotit, soudit. Studuji husitskou teologii, jsem bohoslovkou, kostelníci v kostele svatého Václava na Zderaze v Praze a také koordinátorkou pomoci invalidů v našich náboženských obcích a kostelích. Týdně najedu průměrně dva tisíce kilometrů křížem krájem po našich farnostech. Každá je jiná, každá je něčím specifická. Ale všude přinášíme evangelium, dobrou zprávu, zvěst pro každého. Kdo má uši, slyš! A tak bych k Vaší otázce chtěla říct: Služme vždy srdcem a zbytek nechme na Bohu!

Kateřina Hamr

1) Jsme Církvi československou husitskou, která vzešla z nemožnosti reformování Římskokatolické církve. Zakladatelé chtěli žít v pravdě, bez přetvářky, svobodně,

moderně a v souladu s živým Kristem. Podle mého názoru jsou těmi hodnotami víra v živého Boha, láska, bratrství, pravdivost, poctivost, upřímnost, pokora.

2) Koronavirová krize vyostřila a zviditelnila to, co ve společnosti a v lidech je. Společnost se již dávno vzdálila od duchovních hodnot, ale pod delším tlakem se projevilo, že bez duchovních a tím i morálních vyšších hodnot se člověk neobejde. Bez víry se nedá přežít. Víra, láska, soucit a dobro dávají smysl, sílu se vzchopit, přiložit ruku ke společnému dílu. A to se děje. Díky Bohu.

3) Naše církev je církvi národní, alespoň já ji tak stále chápu. Vlastenectví je pro mne k tomu Božím krásná přidaná hodnota. Víím, kdo jsem, kam patřím a s tímto nábojem se ráda vydám tam, kam mne Bůh postaví. Komenský, Hus, Jeroným – věděli, kde se narodili, jaký národ zastupovali, a i když s ním ve všem ne vždy souhlasili, milovali ho a veřejně působili k jeho kultivaci. Činili tak ze svého přesvědčení a víry v Boha. Máme možnost pracovat na společné vinici, každý svým dílem, a je-li to dostatečné, to necht' posoudit Bůh.

Jana Šmardová Koulová

Pošta pro tebe: Hledá se bratr!

V naší náboženské obci často mezi sebe zveme místní lidi bez přístřeší. Zpravidla zůstane jen u kávy, snacku a krátkého hřejivého popovídání. Na odchodnou jim dáme petlahev s vodou a deku či spacák, jež nám vyčleňuje místní diakonické centrum.

Na bohoslužbu přijdou málokdy. Avšak před půl druhým rokem mezi nás jeden začal pravidelně docházet. Stal se jedním z nás. Chápal se příležitostí, jež jsme mu dávali. Rostl. V dovednostech, v plánování, nazírání, ve schopnosti být tam, kde může být prospěšný – chtěl být bližním, především však rostl ve víře. Snažil se. Byl houževnatý. Kromě svých závislostí, jež ho spojovaly se starým člověkem, bojoval se svou samotou. Těžce snášel slova o lásce, protože ji cítil mezi lidmi málo. Možná, že ji necítil ani v sobě samém. „Odpuštění“ a „přijetí“ je komplikovanější, než se na papíře jeví. O co méně cítil život

škrtnout. Vyprošujeme si pozehnání. Zmíněný bratr v nás začal nacházet především nedostatky – o to více, když jsme nebyli vždycky tam a tím, kde a kým jsme podle něj měli být. Především doba covidu nám to neumožňovala, přestože by vůle byla. Vlastně jen specifická doba urychlila nevyhnutelné. Samotu tehdy necítil pouze on. Avšak on byl sám vždycky, i před covidem – tak jako je sám dnes. Zdalipak mu odpovídala nebesa, když se naší odpovědi bratrské a sesterské lásky vyhýbal? Začal být podrážděný, popudlivý, vyčítavý. Ohrazoval se vůči tomu, co jsme mu mohli nabídnout. Odešel. Plival na

Dobrá, Pravdy a Krásy již v tomto světě, o to více se upínal k nebesům. Bůh je láska.

A co bratrství a sesterství? Co společenství lásky? Působení svatého Ducha? Máme být svatí, jako je Bůh svatý. Ale nikdo z nás v naší náboženské obci aureolou nezářil. Doznáváme svůj hřích, přestože za námi není kriminální minulost, přežívání na okraji, přestože hřích je namnoze letným povědomím naší oddělenosti od zdroje milosti. Všichni jsme dokonalosti vzdálení. Nejsme ani svatí, nejsme ani zatracenci. Jsme lidé této civilizace, Čechoslováci, milujeme Krista, chceme podle něj žít a jím naplňovat naši každodennost. Chceme naplnit naši každodennost, nechceme ji

církev, dle něj podvod Konstantinovské donace, chtěl už být (opět) jen sám – s Bohem, jehož ve světě necítil, jemuž nedal mezi lidmi šanci.

Nedávno mi zaslal link youtube z nějaké bohoslužby, v níž se civilní kazatel plamenně opírá do špatných církví a jejich falešných duchovních. Vlci v rouše beránčím. Cesta ke Kristu je úzká, bez kompromisů s tímto světem. Člověk po ní musí jít sám. Nesmí s sebou vést nikoho, ani vlastní rodinu. Ježíš přišel člověka svou obětí usmířit s Bohem, nikoli usmířit lidi mezi sebou. Kdo jsou ti, kdo žijí stejně tak, jako žili dřív, když ještě nenáleželi Kristu? Jsou Ježíšovi? Jdou úzkou cestou? Že prý se naše církev přetahují jen v kostelových kej-

klích, protože vás nechávají při vašich starých špatných životních cestách. Štvavý kazatel nenávisti potvrdil záslušnost samoty a nelásky k lidem našeho starého opuštěného nemocného bratra. Naše evangelium otevřenosti a přijetí zavrhl. Stal se tím, kdo míní ovce usvědčovat z toho, že nenáleží Ježíšovi, neboť někde uvnitř jsou vlastně vlky. Cizí kazatel nás, nedokonalé, avšak volající, umlčuje a zbavuje příležitosti shledání s Kristem. Plamenný řečník potvrdil našemu bratru, že naše snaha vytrvat v životě lásky a shovívavosti uvnitř naší společnosti je výrazem našeho kompromisnictví s mocnostmi zla, širokou cestou, že jsme sami nástrojem zla. Jsme nebezpeční tím, že zamlčujeme výzvu k rozlišování mezi lidmi i mezi křesťany. Zvěstujeme jen dobrou zprávu, avšak odmítáme konfrontaci se zlem. Máme prý kázat o hříchu a nikoli jen o očistění. Kázat Satana a nikoli Krista. Prý nekážeme těsnou bránu, nýbrž dáváme prostor všem. Prý máme raději své blízké, svou církev, svou rodinu, než obětovaného Krista a jeho panství. Jsme falešní v tom, že kříž zpřístupňujeme všem – od návštěvníků Noci kostelů až k tleskačům kdejakého výročí, televizní show i sportovního klání. Chápeme se každé příležitosti, aby nás lidé poslouchali, nás navštěvovali, aniž by trhali svá roucha v aktu pokání. Jsme vinni tím, že milujeme. Chceme mít hezké bohoslužby, hezké vztahy, hezký život, hezký domov. A tak jsme povrchní. Přejeme si hezké a pokojné, aniž bychom drásali svá nitra. Jen se nenechte znepokojit, Pán vás má rád! Za námi mají být brázdy a zdi, nikoli smíření...

Úzká cesta pro nás znamená neopustit paradigma lásky navzdory tomu, že není opětována. Naš bratr se ztratil ve světě, který osobně tak nenávidí. Vyznává téhož Boha jako my, mluví o lásce, avšak sám sebe, nás v náboženské obci a ani nikoho z lidí vlastně dosud nepřijal. Je opuštěný, tak jako byl před covidem v době svého rozmáhlého bezcílného zpustlého přebývání. Dnes svou bídu pozlatil křesťanstvím. Ze svého zmaru činí zásluhu před Bohem, a tak i nadále zůstává bez domova a bez přístřeší. A my zůstáváme bez něj – stýská se nám, bratře!

David Hron

Objevování Prahy

5. Divoká Šárka

V teplých letních dnech je Divoká Šárka se svými rozeklanými bulizňikovými skalami ideálním cílem na výlet – nejen že zde najdete stinné cesty k procházkám, ale jsou tu hned i dvě místa, kde se můžete vykoupat – buď vodní nádrž Džbán, nebo přírodní koupaliště u bývalého Tučkova mlýna. To ale doporučuji jen skutečným otužilcům, protože voda v něm je pořádně

na ní trénují horolezci. Historie Šárky však sahá ještě dál – archeologové zde objevili stopy pravěkého osídlení zřejmě vůbec prvními zemědělci na našem území. Později – v 8. a 9. století – tu pak stálo slovanské hradiště, jehož stopy (zbytek valu) můžete ještě objevit na Kozákově skále (to je ta na druhé straně údolí – od konečné tramvaje sejdete dolů, přejdete hráz nádrže

studená. Šárka je oblíbeným cílem ale i v zimě – když je dost sněhu, je tu několik skvělých svahů na sánkování. Divokou Šárku si jistě mnozí spojují se starou českou pověstí o divčím válce, podle níž měla krásná Šárka lsti oklamat udatného Ctirada. Potom si to vyčítala a zabila se skokem z vysoké skály. Jestli se to doopravdy stalo, nebo ne, už nevíme, v každém případě tu skála nazývaná Divčí skok je s oblibou

Džbán a vystoupáte zase nahoru. Další zajímavým místem, které tu můžete najít, je bývalé přírodní divadlo. Fungovalo mezi lety 1913 – 1922 a vešlo se do něj neuvěřitelných 18 000 diváků – bylo to v té době největší přírodní

divadlo v Evropě. Potom na dlouhou dobu ukončilo činnost, která byla částečně obnovena až od roku 2005, kdy se zde tradičně první neděli v září hraje některá z českých oper. Pokud se vám nechce lenošit u vody nebo zrovna není úpiné vedro a vy rádi chodíte, můžete se vydat po červené značce pěkným údolím Tiché Šárky třeba až k zřícenině Baba.

JK

C E S T A

Na čem skutečně záleží

Každý člověk má svůj pomyslný žebříček hodnot nastavený trochu jinak. A nejen to – i během našeho života se pořadí toho, čemu přikládáme největší důležitost, mění. V dětství máme určité jiné touhy než v dospívání, mladý člověk vidí své priority jinde než ten, kdo se na sklonku života ohlíží zpět a hodnotí. Toužíme po lásce, po uznání, chceme něco dokázat. Jsou lidé, kteří mají potřebu se prosadit, nebojí se ani velké zodpovědnosti, jiní zase dávají přednost klidu. Pro někoho je nejdůležitější kariéra v zaměstnání, pro jiného péče o rodinu. Někomu hodně záleží na tom, kolik vydělá své peníze utrácíme, je různé – jeden hodně šetří, druhý naopak všechno hned utratí. Někdo rád cestuje, jiný si buduje dům...

Všichni si během života hledáme svou cestu. Nedá se říct, že jedna je správná, a druhá ne. Všichni toužíme po štěstí, i když pro každého to může znamenat něco trochu jiného. Ale ta touha po šťastném, spokojeném a naplněném životě je zřejmě společná nám všem – lidem věřícím i těm, kteří Boha neznají. Pro věřícího člověka je to však jiné v tom, že v tom nikdy není sám. Na každé křižovatce, kde se rozhoduje, kterým směrem se vydá, s ním je Bůh, kterého se ptá na radu. Na jednu stranu to je jednodušší, protože člověk málokdy chce být na něco sám, na druhou stranu je to těžší, protože cesta, na kterou nás posílá Boží vedení, nebývá ta nejschůdnější. Někdy to může být opravdu těžké. Ale ani když zažíváme velkou bolest, zklamání, ztrátu, ani pak nejsme sami – a to je to, na čem skutečně záleží.

JK

Nakreslila: Lucie Kajčířková

M o d l i t b a

Pane Bože, děkujeme ti, že jsi pořádk s námi, i když nám je nejhůř. Děkujeme ti, že jsi stále připraven ukazovat nám cestu, i když často zapomínáme se tě ptát. Amen.

Když byl Petr malý, maminku miloval. Láskyplně se o něj starala, vždy když ho něco bolelo nebo trápilo, byla připravena ho ošetřit, utěšit či poradit. Vždycky byla laskavá a mírná, jenom jediná věc jí dokázala rozzloubit – když Petr úmyslně ubližoval druhému nebo lhal. To pak její laskavé oči ztmavly a dostaly přísný výraz. Jakmile to však Petr napravil, byla to zase ta nejmilejší maminka.

Avšak čím byl starší, tím víc Petr toužil z domova odejít. Najednou si tu připadal stíněný, měl pocit, že jeho rodný dům a malé město mu už nemá co nabídnout, nudil se, toužil po větším vzrušení, ale také chtěl něco pořádného dokázat, něčeho dosáhnout. Byl přesvědčen, že to je možné jen ve velkém městě. „Nemyslím si, že tě to udělá šťastným, ale zdržovat tě samozřejmě nebudu,“ řekla mu matka, když jí oznámil své rozhodnutí jít si hledat uplatnění do hlavního města. „A pamatuj si, že domů se můžeš vrátit kdykoliv,“ dodala. Poděkoval jí a vyrazil na cestu. Měl velké plány a ještě větší sny. Představoval si, že nejprve vystuduje atraktivní obor a pak se stane manažerem některé významné firmy. Udělá kariéru a bude měnit svět! Studium, i když ne vše probíhalo podle jeho představ, zdárně

dokončil. Podánilo se mu také získat dobré místo u jedné nadnárodní společnosti. Zdálo se, že vše jde více méně podle plánu. Petr měl dost peněz, hezký byt, mohl si kupovat kvalitní a pěkné věci jako rychlé auto, výkonný počítač, mobil. Stále měl ale pocit, že to není ono. Něco mu chybělo.

Také se těžko smiřoval s tím, že vztahy mezi lidmi ve městě jsou jiné, než na jaké byl zvyklý z domova. Nejvíc si toho všiml ve firmě, kde pracoval. Přestože se kolegové na sebe téměř stále usmívali, nebyly ty úsměvy upřímné. Ráno se ho sice každý, koho potkal na chodbě, ptal, jak se mu daří, ve skutečnosti ho to však vůbec nezajímalo. Taký zjistil, jak nepřijemné mohou být pomluvy. Když někdo toužil dostat se na vyšší pracovní pozici, neváhal použít i neférové jednání.

Najednou si Petr uvědomil, že stále častěji vzpomíná na domov, na maminku, na svěží rána a tiché večery v jejich malé zahrádce, na teplo a vůně v útulné kuchyni, kde maminka skoro nikdy nebyla sama. Pořád za ní někdo chodil a ona nikdy nikoho neodmítla – jednomu pomohla trochou peněz, jinému sušenými bylinami, jindy stačilo, že člověka vyslechla a poradila. Přesto tu čas plynul tak nějak klidně, beze spěchu. To ve městě si Petr připadá,

Soutěž o tři knihy

Pokud seřadíte písmena v dolní tabulce v pořadí daném čísly v horní tabulce (najdete si nejprve, kde je v horní tabulce číslo 1, a podíváte se, jaké písmeno je v dolní tabulce na stejné pozici; postupujete dále s 2, 3 atd.), dozvíte se, kde najdeme shrnutí křesťanských hodnot.

Své řešení nám nezapomeňte poslat do poloviny srpna na adresu
jana.krajcirkova@ccsh.cz,
 v zářijové Cestě oznámíme jména výherců.

2	20	27	9	32	13	6	15
29	7	12	24	18	4	23	30
10	17	22	1	26	21	11	3
31	14	5	28	8	16	25	19

E	A	E	P	I	A	E	A
S	R	K	L	B	A	S	T
Ř	I	O	D	V	H	I	S
V	Z	T	N	O	N	A	L

Blahopřejeme výherkyni soutěže z květnového čísla
 (správné řešení: 1d, 2E, 3g, 4A, 5C, 6F, 7B),
 kterou je Zuzana Kalenská z Tachova

Neobyčejné rostliny

Sedmikráska

Utrhla jsem sedmikrásku,
ptám se jí na svoji lásku.
Otrhávám její listy...
Kdo mě má rád? Zda jsi to ty?

Koukám na nebe,
myslím na tebe.
Sedmikrásko milá,
kéž bys pověděla:
zda mě má rád nebo miluje?
To teď otázka má je.

Na louce sedím,
na tebe myslím.
Proč s mi zlomil srdce?
Proč jsi mě zradil?
A proč jsem tak zoufalá,
že se vyplakávám sedmikrásce?

V posteli ležím, avšak už jenom sním.
Kdybys tu tak byl a měl mě rád.
Něčím mě potěšil
a začal mě milovat.

To se však nestane,
protože jen sen to je...

Miriam Chytilová
(Ne)obyčejné rostliny

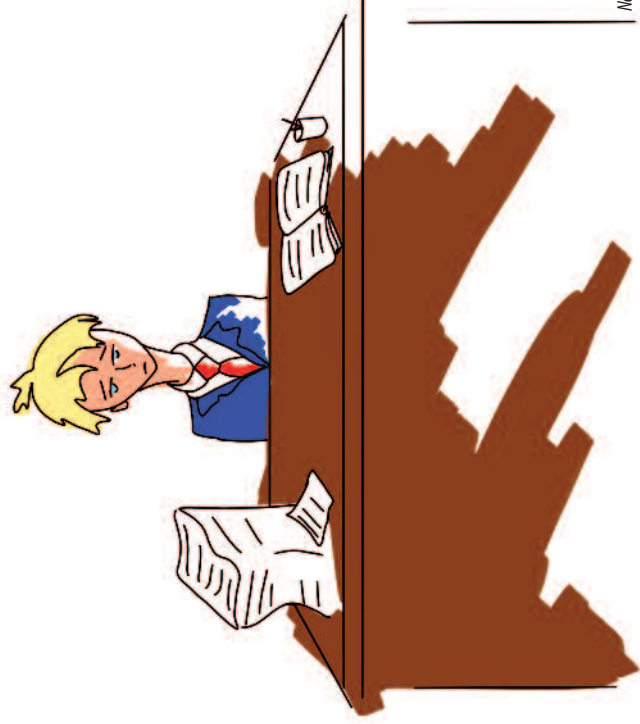
Ilustrace Miriam Chytilová

jako by neustále dobíhal ujíždějící vlak. Jak je to vlastně dlouho, co na poslední maminku navštívil? Loni na Vánoce?

Konečně se rozhodl. Vzal si v práci několik dní volna a vyrazil domů. Maminka byla samo sebou šťastná, že ho vidí, upekla jeho oblíbené buchty, uvařila rajskou a pak si jen sedla ke stolu a dívala se, jak se Petr láduje. Nic neříkala, nevyptávala se. Protože to nebylo třeba. Poznala hned, co Petra trápí, a věděla, že dřív nebo později začne mluvit sám. Když skončil, bylo chvíli ticho. Pak maminka mírným hlasem řekla: „Nechci ti vykládat, Petře, že jsem to věděla dopředu, jak to dopadne,

a podobná moudra, která ti nijak nepomůžou. Ber to jako cennou životní zkušenost. Je ale jenom na tobě, jak se svým životem naložíš. Buď můžeš zůstat, kde jsi, a trápit se dál, nebo se přizpůsobit. Také můžeš odejít jinam. Nebo se můžeš pokusit změnit to místo, kde jsi, aspoň trochu k lepšímu. Což je asi ta nejtěžší cesta, ale řekla bych, že i nejužitečnější. Mohl bys tím pomoci nejen sobě. Jsem si jistá, že nejsi jediný, koho tyhle poměry trápí.“ „Díky, mami,“ políbil Petr svou starou matku. „Jednu věc ale změním určitě. Budu mnohem častěji jezdit za tebou!“

Jana Krajčířiková

Nakreslila:
Lucie Krajčířiková

Na dvoře krále Nebúkadnesara

8. Jáma plná lvů

Jsem již starý a slabý, myslím, že na tomto světě již dlouho nebudu, musím vám však povědět ještě jeden, poslední příběh o Danielovi, kterému jsem dříve říkal Belšasar, nyní se však stále více přikláním k jeho původnímu hebrejskému jménu. Také k jeho Bohu se stále víc přikláním, není totiž již žádné pochyby, že je to Bůh mocný a veliký, největší ze všech. A tento příběh je toho důkazem.

Přesně jak Daniel vložil zpuštěnému králi Belšasarovi, zmocnili se naši země Médové a Peršané. Médský král Darjaveš však moudře přenechal správu země úředníkům, kteří zde žili a znali poměry v říši. Sto dvacet správců – satrapů – podléhalo třem vládcům země, kteří pak podléhali samotnému Darjavešovi. Jedním z těch tří se stal Daniel a vedl si tak dobře, že ho chtěl král učinit nejvyšším vládcem.

To se samozřejmě těm, co mu byli podřízeni, nelíbilo. Hledali vše možné, čím by ho očernili, ale nemohli na nic přijít. On byl vsakutku bezúhonný. Nakonec je napadlo, že jediné, na čem ho mohou polapit, je jeho víra. Lstivě namluvili králi, že by měl vydat rozkaz, podle něžž je zakázáno uctívat jiného boha než krále samotného.

Kdo to poruší, nechtě je vhozen do jámy plné lvů. Darjaveš se jimi nechal přesvědčit a ten výnos podepsal. Daniel se však dál modlil třikrát denně k Hospodinu, jak byl zvyklý.

Udavači to samozřejmě hned hlásili panovníkovi. Když Darjaveš pochopil, o co jim šlo, dost ho to znechutilo, protože si Daniela vážil a věděl, že v něm má spolehlivého služebníka. Svůj vlastní výnos však nemohl porušit. Nechal tedy Daniela vhodit do jámy, kterou zakryli kamenem, jenž král zapečetil. Na odchodu však na Daniela zavolał: „Kež tě tvůj Bůh ochrání!“ Odešel, ale nemohl ani jíst, ani spát. Ráno hned spěchal k jámě a volal na Daniela: „Danieli, zachráni tě tvůj Bůh?“

A bylo tomu skutečně tak! Když odpečetili a odvalili kámen, Daniel vyšel z jámy bez zranění a vyprávěl králi, že Bůh Hospodin poslal svého

anděla, jenž zavřel lvům tlamy a oni v klidu leželi na zemi a Danielovi ani vlas na hlavě nezkrřivili. Byl to další zázrak, podobně jako s tou ohnivou pecí

Král se velice zaradoval, že jeho největší služebník byl ušetřen. A hned učinil tři věci:

Zprvé dal ty závistivé úředníky potrestat stejným trestem, který chystali na Daniela – a tentokrát se na ně lvi vrhli okamžitě.

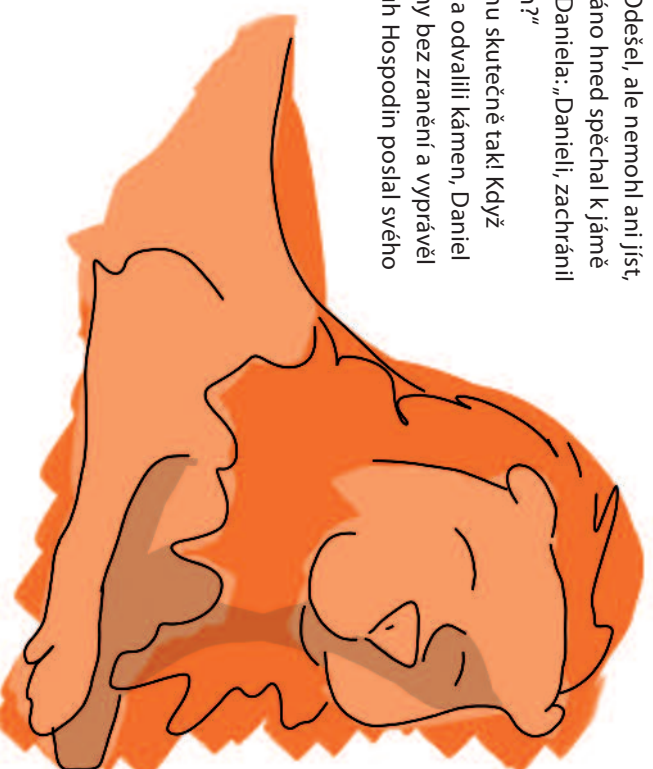
Zadruhé si umínil, že do budoucna si vždy velmi dobře rozmyslí, než přijme

nějaký zákon – a nejlépe udělá, když se předem poradí s Danielem.

A zatřetí hned jeden takový rozkaz napsal a nechal vyhlásit: a totiž ten, aby se všichni lidé v jeho říši báli Boha Hospodina, tedy aby jej drželi ve vážnosti, neboť je veliký a věčný a umí dělat takové zázraky, jako ten, že zachránil Daniela před hladovými lvy. Myslím, že toto nařízení je mnohem moudřejší než to předchozí a já osobně jej dodržuji už dávno.

A to je konec mého příběhu. Jsem Bohu vděčný, že mi dopřál tak dlouhý a zajímavý život a že jsem mohl poznat i Daniela, který mě k Bohu přivedl. Je to skutečně výjimečný muž, což dokazuje vedle mnoha jiných věcí i fakt, že přestože má tak vysoké postavení a tolik práce, pravidelně si najde čas, aby navštívil mne, bezvýznamného starce! Je to od něj velmi laskavé a mne jeho návštěvy vždy nesmírně potěší. Tak se mějte dobře, musím už jít, abych se připravil, právě dnes bych měl mít to potěšení znovu jej vidět!

Jana Krajičková

MŮŽETE SI PŘEČÍST

Nové vydání Husových Listů z Kostnice

Při příležitosti letošního výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa pro vás nakladatelství Biblion připravilo nové vydání Husových Listů z Kostnice v nové grafické úpravě Malé edice klasiků s originálním linorytem Magdaleny Rutové.

Husova korespondence je čtenářsky stále velmi přitažlivé téma a v posledním století byly jeho listy vydané hned několikrát. V čem je tedy toto nové vydání zvláštní?

Je určené pro novodobého čtenáře: biblista a překladatel Alexandr Flek převedl vybrané Husovy dopisy do současné češtiny tak, aby byl jejich jazyk co možná nejpřístupnější, a knihu doprovodil stručnými faktografickými poznámkami.

Nejde tedy o další knížku „o Husovi“ – z této útlé, téměř kapesní publikace promlouvá nečekaně osobně, přímo a silně

Hus sám. Nepromlouvá tu ovšem hlasem velikána dějin, teologa či myslitele, ale spíše hlasem nám velmi blízkého člověka, který chtěl žít autenticky a pravdivě, který až do poslední chvíle myslel na své bližní a který se pro spravedlnost a pro své svědomí neváhal postavit světské i církevní moci.

Zkrátka, Listy z Kostnice jsou unikátním osobním svědectvím křesťana, který v životě i smrti bezvýhradně následoval Ježíše Krista. Nové vydání Listů z Kostnice toto svědectví zprostředkuje jako inspirativní výzvu platnou i pro nás, kdo žijeme o šest staletí později, ale v nějaké míře čelíme podobným výzvám i dnes.

Kniha vyšla na konci června.

Nakladatelství Biblion se zaměřuje na vydávání duchovní literatury relevantní pro současného čtenáře. Vlakovou lodí na-

kladatelství je Bible v překladu 21. století, k dalším titulům patří díla českých i světových autorů otevírající biblické poselství současné generaci.

Zdroj: www.biblion.cz

Básník na cestě ke Kristu

Básnická tvorba významného slovenského básníka a autora literatury faktu Jozefa Leikerta se pohybuje na rozhraní mezi poezií a filosofickou reflexí. Jedním z jejich témat je smysl bytí a vztah k Bohu.

Pro krásu a myšlenkovou hloubku veršů si Jozefa Leikerta vysoce cení i zahraniční čtenáři, kteří se s jeho poezií seznamují díky překladům. Výbory z jeho díla i některé jeho sbírky už vyšly v nejrozličnějších jazycích, do češtiny sbírku *Pavučina bytia* přeložil Michal Černík. A tak není divu, že byl **Jozef Leikert** už několikrát navržen na Nobelovu cenu za literaturu.

Básník, narozený v roce 1955 v Zlatých Moravcích, v současné době působí jako profesor na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Pracoval také jako redaktor, jako vědecký pracovník Historického ústavu Slovenské akademie věd a jako mluvčí a osobní poradce prezidenta Slovenské republiky. Je autorem dvanácti sbírek básní, řady knih literatury faktu (např. o listopadové revoluci nebo o Ladislavu Mňačkovi) a nositelem mnoha cen (K. H. Máchy, E. E. Kische, Vojtěcha Zamarovského, Pavla Strausse, Gold medal of Leo Tolstoy, Golden Europea, R. W. Setona-Watsona, Fra Angelica, Asociácie

organizací spisovatelův Slovenska, Klubu spisovatelů literatury faktu, Humanista roku, atd.)

Jeho sbírka *Pavučina bytia /La toile fragile de l'être*, z níž přinášíme ukázkou, vyjde na podzim tohoto roku ve Francii v nakladatelství pařížské Katolické mise v dvojjazyčné slovensko-francouzské verzi v překladu básničky Jany Boxbergerové (rozené Souhradové). Barevnými ilustracemi ji doprovází slovenský malíř Stanislav Lajda, mimo jiné autor zrekonstruované kopie slavného milánského plátna a knihy Poslední večera Leonarda z Vinci, kterou o tomto svém neuvěřitelném uměleckém počínu napsal.

Sbírka *Pavučina bytia* je poděkováním Bohu za uzdravení z těžké nemoci, kterou Jozef Leikert prodělal v roce 2005. Autor si v ní klade otázku, proč mu Bůh dovolil přežít vlastní smrt a poskytl mu čas, aby pokračoval ve svém díle, veden láskou k bližnímu. Je to imaginární dialog s Bohem, v jehož odpověď

básník doufá a s důvěrou a nadějí ji očekává. Zároveň však v sobě hledá sílu, aby v budoucnu s pokorou přijal vše, co mu život přinese. Touží být upřímný k sobě, k lidem i k Bohu. Báseň je mu zpovědí, přinášející očistu a otvírající novou nadějí.

Jana Boxbergerová

Pane můj,
všetko čo žijem navyše
akoby bol nesplatený dlh.

Pod nohami mi vřzga
ako nové topánky
kolíska z hlíny.

Z nej ma tíško vybrali
a ešte tichšie do nej vložia.

Podľa čoho ma budeš súdiť?

Podľa toho,
čo som urobil,
alebo podľa váhy križa,
ktorý nosím na pleciach?

Celý život som pocestný
na polceste k tebe.
Zblúdený,
ale nezablúdený.

Čím jsou pro nás hodnoty?

Jednou ze zajímavých osobností, která se zamýšlí nad úlohou hodnot v současné společnosti a dokáže o tématu přemýšlet s humorným nadhledem, je psychoterapeut Thomas Moore. „*Představte si, že bychom otevřeli nedělní noviny a v rubrice filmů, hudby a dalšího umění bychom místo titulku ‚zábava‘ našli rubriku ‚péče o duši‘. Nemusíme ztratit radost a zábavu, abychom duši dali to, co potřebuje, musíme jí však věnovat pozornost a možnost vyjádřit se,*“ píše kupříkladu. A pozastavuje se nad tím, že máme výkonná auta, ale nejsme schopni pohromadě udržet manželství. Produkuje filmy a nekonečné televizní programy, ale co se týče pokojného života mezi národy, máme dost málo fantazie. Uvádí, že kdysi v řeckých tragédiích a komediích předsedal předvádění dramatu kněz, což naznačovalo, že jít do divadla je záležitostí života a smrti. Dnes zařazujeme divadlo a jiná umění do kategorie zábavy. Zdá se, že ve společnosti se místy proje-

měrně hodně jedinců neví, co je to péče o duši, co to znamená a proč tato Sókratova myšlenka stále platí.

Já věřím, že v sobě máme touhu po dobru. Potřebujeme zažívat vnitřní svobodu, pociťovat harmonii, pečovat o druhého člověka a sdílet s bližními hodnoty. A přiznám se, že často přemýšlím o tom,

Člověku je, zdá se, vskutku dána jen jedna naděje - nemůže sice změnit svět a druhé, ale může do jisté míry změnit a zlepšit alespoň sám sebe, a na těch, kteří to dělají, spočívá ve skrytu spása světa.

Hermann Hesse

jak hovořit s lidmi, kteří se nacházejí na cestě hledání, ale nejsou jim z různých důvodů blízké pojmy ryze náboženské. Nebývají na takovýto způsob vyjadřování a přemýšlení zvyklí a příliš „cír-

z nás by si měl tyto otázky připomínat a říkat si: „Dobře, že jsem tu také já, že vnímám svými smysly, přemýšlím a cítím. A podobně jsi tu i ty.“ Život je neuvěřitelný dar a privilegium, pokud si tuto skutečnost pravdivě uvědomíme. Je hodnotou, za kterou bychom měli být hluboce a bytostně vděční. Máme podporovat život, chránit jej, projevovat vděčnost a dík. Prožíváme život, máme radost ze vztahů, vnímáme svou jedinečnost. Žasneme, jak pracuje naše tělo i mysl.

Již před několika lety jsem si telefonovala s profesorem Jaro Křivohlavým. Vyprávěl mi, že na semináři, který věnoval otázce vděčnosti, jedna seniorka vzpomínala na své dětství. Žila s rodiči a sourozenci na malé vesnici. Chodila většinou bosa, dřeváky si obula jen svátečně, střídala se o ně s bratry a sestrami. Smutně se dívala na ty šťastnější, kteří chodí obutí denně. Bylo jí to líto, že patří k nemajetným. Ovšem jen do chvíle, než spatřila na jedné vesnické pouti člověka bez nohou. S velkou vděčností si potom uvědomila, jak je šťastná, že ona nohy má, může chodit, je zdravá. Zda má či nemá boty, přestalo být pro ni náhle podstatné.

Všichni se občas nad něčím rmoutíme, mrzí nás, že se nám něčeho nedostává. Pokud si však uvědomíme, čeho se nám naopak v životě dostalo, náš postoj se změní. Ozve se vděčnost. Jak vidíte, hodnota jménem „vděčnost“ je lidem obecně sdělitelná. Bylo o ní řečeno mnoho pozoruhodných a působivých myšlenek, je tématem krásné literatury i poezie. Další tradiční hodnotou je naděje. Ctnost naděje si hýčkáme, pěstujeme, necháváme se jí doprovázet až do konce svých dní. Lidově se říkává: „Naděje umírá poslední.“

Můžeme říci, že vděčnost s nadějí jsou takové spojité nádoby. Jedna podporuje a doplňuje druhou. K těmto dvěma důležitým hodnotám ovšem přidejme i odpovědnost, kterou by v nás mělo probouzet naše svědomí.

Shrňme si tedy na závěr: výše uvedené tradiční hodnoty, nám křesťanům tak dobře známé, se týkají všech lidí univerzálně, bez ohledu na to, kam se tito jedinci řadí svým životním názorem či přesvědčením. Vést dialog o hodnotách napomáhá lidskému porozumění. Pro pochopení, čím jsou pro nás hodnoty, máme jako křesťané vynikající směrovku. Je jí Desatero. Jde o přikázání, ale zároveň můžeme říci, že se jedná o doporučení, jak žít dobrý život. **Olga Nytrová**

vuje nejistota, zmatek až chaos, lidem často chybí ukotvenost, připadá jim, že snad visí ve vzduchoprázdnu. Něco nám schází. Hodnoty ztrácejí kontury, jako by se snad dokonce rozplizly. Zdají se být poněkud nezřetelné, nedají se příliš uchopit, natož aby byl vnímán řád. Mnozí uvažují, co vlastně platí, co je závazné. Dá se říci, že pevných charakterů se nám v současnosti nějak příliš nedostává. Tedy lidí celistvých, kteří vědí, kudy jít. Všimla jsem si také, že po-

kevnícký“ slovník by je při diskusi mohl odradit. Jednou z možností, jak se v tomto případě dorozumět, je připomenutí tradičních hodnot. Ty jsou něčím, co si máme ochraňovat a za pomoci svého svědomí probouzet k životu.

Všelidskou hodnotou, která může být univerzálním klíčem k srdci, je vděčnost. Především za to, že jsme tu jako lidé. Co všechno se muselo stát před početím každého z nás? Co proběhlo tisíce let zpátky, jak se vyvíjelo lidstvo? Každý

František z Assisi - šířitel' úcty k životu

František bol človek ako každý z nás. Žil, miloval život, mal starosti, modlil sa, trpel, spieval a zdokonaľoval sa v láske k Bohu a stvoreniu. Mal intímny vzťah k stvoreniu, ktoré miloval a chránil. Bolo mu matkou a sestrou. Príroda je pre nás ako otvorená kniha, v ktorej sa musíme stále učiť čítať. V tom je pre nás František inšpirujúci. Bol stelesnením evanjelia, ktoré nosil na svojom tele v podobe Kristových rán. František nezomrel. Keby zomrel, muselo by zomrieť aj evanjelium.

Integrálna ekológia

Ekológia je veda, ktorá sa zaoberá skúmaním súvislostí v systéme života. Ide teda o systém všetkého bytia a života (čiže biosféru) vôbec a o miesto človeka v ňom. Pokiaľ nebudeme schopní všetci intuitívne tušiť, že naša zem je živý systém a neuvedomíme si, že sme jej súčasťou, nebudeme schopní automaticky reagovať v jej záujme a v dôsledku toho aj našej vlastnej ochrany.

Od sedemnásteho storočia pripadalo nám ľuďom európskej kultúry úplne samozrejmé, že „príroda“, celý systém mimoludského života a bytia, nemá žiadna „práva“ či nárok na ohľad. Prírodu sme nielen chápali, ale už prvotne vnímali ako kulisu drámy ľudských životov a súbor „prírodných zdrojov“ pre uspokojovanie všetkých našich priání. Podľa tohto ponímania existuje mimoludský svet len pre úžitok človeka. Potom jediné pravidlá pre jeho užívanie sa odvodzujú od ohľadu na práva či nároky iných ľudských subjektov. Nie je žiadny dôvod, prečo by som nemal vyklčovať celý les a drevo predať na buničinu, alebo rozomlieť kopec na vápenec, pokiaľ na to nemá majetkový nárok žiadny iný majiteľ. Na zvieratá, na krajinu, na pôdu, na túto dobrú zem sa neberie ohľad.

To, čo dnes označujeme ako ekologická kríza, ukazuje, že s takýmto pohľadom už nevystačíme. Integrálna ekológia nám otvára srdce pre podstatu ľudskosti. Je to tak, ako keď si človek zamiluje nejakú osobu. František do svojich chvál zahrnul všetky stvorenia. Nadväzoval rozhovor s každým stvorením a kázal ešte aj kvetom. Františkov postoj k stvoreniam nebol intelektuálny či ekonomický, ale emotívny. Preto sa cítil zodpovedný za každé aj najmenšie stvorenie, hovorí jeho žiak Bonaventúra. Ku každému tvorovi mal bratský a sesterský vzťah. Nebol však panteistom, jeho spiritualita bola založená na úžase a údive nad Božím dielom. Keď prestaneme hovoriť so svetom jazykom bratstva a krásy a lásky, ocitneme sa v postavení vládcu a spotrebi-

teľa prírodných zdrojov. Stratíme schopnosť stanoviť hranice svojim okamžitým záujmom a potrebám.

Úcta k životu

František miloval život a ľudí žijúcich vo svete. Chcel im slúžiť. Preto sa nestaral len o svoju spásu, ale aj spásu iných, najmä chudobných a biednych. Hľadal Boží obraz v každom človeku, aby ho oprášil a mohol zažiť v celej nádhere. Život sám, život ako taký, všetok život je zdrojom zmyslu a hodnoty. Vlastná hodnota je obvykle chápaná ako neinštrumentálna hodnota, ktorá nie je závislá na hodnotení človeka, ktorá má to, čo je cieľom samo o sebe. Napríklad R. O. Neill

určuje tento pojem takto: „*Vlastnou hodnotou mám na mysli neinštrumentálnu hodnotu, ktorú má vec sama o sebe v opozícii k hodnote ako prostriedku k dajakému dobru.*“ Etika úcty k životu A. Schweitzera nie je systém, ale myslenie, ktoré je založené na zážitku. Takýto zážitok mal aj František, keď kráčal rozkvitnutou lúkou, alebo poľom, kde dozrievalo obilie. Bol to svet náboženský, lebo bol vnímaný ako Bohom stvorený a nie samozrejmy. Posvätný svet si zasluhuje údiv, že tu niečo je a nie je prázdnota. Schweitzerov svet je svojím spôsobom ešte okúzlený svet, z ktorého

sa nevytratil zázrak. Pojmom okúzlený svet sa zaoberal americký filozof vedy Morris Berman. Poukazuje na to, že až do obdobia renesancie sa svet života našich predkov nejavil ako mechanicky a príčinne určený. Pre našich predkov sa základ skúsenostného sveta skladal zo vzťahov dobra a zla, dôležitosti a podradnosti, jednoducho z významu a zmyslu. Či je strom posvätný alebo zviera významné, bolo oveľa smerodajnejšie, než či sú predajné. Rast neosobného, „objektívneho“ vedomia a poznania bol podľa Bermána predovšetkým postupným odsväcovaním sveta. Z hĺbín vekov k nám doznievajú úryvky svedectiev o snahách ľudí zastaviť ničenie prírody. „ (...) *Nezabíjal som zvieratá na ich pastvinách, nevyháňal som zvieratá zo sveta bohov* (...)“ je napísané v staroegyptskej „Knihe mŕtvych“. V Chammurapiho Zákonníku (1792-1790 pred n.l.) sa nachádza aj stať o ochrane lesov.

Priekopníci matematicko-mechanickej prírodovedy sa usilovali o to, aby príroda stratila svoju posvätnosť. Ich úsilím nevznikol len nový obraz sveta, ale dľa Bermána nový, celkom svetský svet, v ktorom sa človek nestretáva s ničím zázračným, či udivujúcim. Je to svet, v ktorom je všetko redukované na matematicko – mechanický popis. Čo nie je možné vyčíslit', napríklad krehkú krásu snežienky, alebo zázrak nového života, platí v tomto svete za neskutočné, „len subjektívne“. František kázal rastlinám, zvieratám a konkrétnym jedincom. Jeho hybnou silou vo vzťahu k stvorenstvu bol údiv a úžas. Ten mal teocentrický a kristologický základ. Jedna legenda hovorí, ako kázal vtáčkom. Mnoho vtáčkov ho obklopilo a on sa kochal v ich speve. Potom sa im prihovril a povzbudil ich, aby svojím spevom vždy chválili Boha, lebo sú jeho stvoreniami. Vtáčky, keď sa k nim ozval, posadali si na stromy a kríky, na trávu okolo neho, ba aj na ramená mu doleteli a pozorne ho počúvali, trepotajúc krídlami a kývajúc hlávkami na znak toho, že mu rozumujú. Nakoniec im dal požehnanie a kázal im odletieť.

Umelci zobrazujú Františka skoro vždy v prírode a s vtáčikmi – symbol Františkovo slobodného ducha.

A čo nám hovorí kázeň, ktorú mal František pre vtáčkov? Nie je to iba idyla. V tomto príbehu je Božie usporiadanie ☺

sveta pre všetkých. Sú to Božie zákony, ktoré riadia rovnako človeka ako rastliny a živočíchov. Nepochopíme, ako umlčal František štebotavé lastovičky, keď na námestí kázal a oni ho rušili hlučným švitorením. V mene Božom im prikázal, aby stíchli a hneď zmĺkli. Pochopíme my dnes zázraky? František netúžil po zázrakoch, len po Božej láske.

E. F. Schumacher uvádza príklad rozdielu medzi konvenčným ekonómom a človekom, ktorého nazýva buddhistický ekonóm. Ten druhý nevidí podstatu civilizácie v zmožovaní nárokov, ale v očisťovaní ľudskej povahy. Schumacher ďalej píše. „*Kým materialista sa zaujíma predovšetkým o hmotné statky, buddhistovi najviac záleží na oslobodení. (...) Preskúmanie buddhistickej ekonomiky odporúčam dokonca aj tým, ktorí si myslia, že ekonomický rast je dôležitejší než akékoľvek duchovné a náboženské hodnoty. Otázka dnes nestojí tak, že si musíme vybrať medzi 'moderným rastom' a 'tradičnou zaosta-*

lostou'. Problém spočíva v tom, že aby sme objavili správny spôsob rozvoja, strednú cestu medzi materialistickou nevšímavosťou a tradičnou ustrnutosťou. Ide o objavenie 'správneho životného štýlu'“.

Františkov odkaz pre dnešok

Františkova radikálnosť v živote podľa evanjelia je stále inšpirujúca. Radikálna chudoba slobodne zvolená nie je chudoba, v ktorej sa človek ocitol nezavinenene. Radikálna chudoba otvára ľudské srdce pre potreby iných.

František by sa nás dnes možno spýtal: „Ako môžeme žiť ako kresťania vo svete plnom úbožiacikov?“ Naša odpoveď by mohla znieť: „Je to možné len vtedy, ak budeme svoju vieru žiť oslobodzujúco.“ Stačí dnes len dobročinnosť? Nemal by sa kresťan angažovať aj pre zásadnejšie zmeny v spoločenskom a ekonomickom systéme v krajinách tretieho sveta? Ježiš má pre každého človeka osobnú výzvu, ktorá smeruje do hĺbky jeho srdca. Vi-

díme to na príklade bohatého mládenca, ktorý neprijal Ježišovo povolanie, aby ho nasledoval. Bránilo mu v tom bohatstvo. František sa dokázal oslobodiť od viazanosti na bohatstvo a išiel za Ježišom v duchu radikálnej chudoby. Žijeme v čase rozsiahlej ekologickej krízy, ktorú sme zavinili svojim koristníckym spôsobom života vo vzťahu k prírode. Je pre nás hrozbou, ale aj šancou. Našu planétu môžeme zničiť, alebo premeniť na domov pre všetkých ľudí. To však vyžaduje radikálnu zmenu nášho postoja v duchu evanjelia.

Nemusíme hľadať chudobu, ale očisťovať si srdce od viazanosti na veci, ľudí, ktorí nás oberajú o slobodu vo vzťahu k Bohu. Boli aj ľudia veľmi bohatí, ale „chudobní v duchu“. Uvedomovali si, že ich bohatstvo nepatrí len im a majú ho preto, aby ním konali a rozmnožovali dobro. Úcta k životu je základným predpokladom pre prekonanie ekologickej krízy.

Štefan Šrobár

Církev druhej jakosti

Hospodin, Bůh Izraele, není pouze Bohem národním, nýbrž je záštitou všech ubohých a ponížených, putujících, vězněných a osamělých (Ž 146,7-9). Péče o opuštěného, strádajícího člověka přesahuje nároky členů společné domácnosti, pokrevní rodiny (Jb 31,16-21). Náš otec se ujímá těch, kdo otce nemají (Ž 68,6). To je naděje těch, kdo vzhlíží k Bohu Abrahama, Izáka a Jákoba, kdo právě v Ježíšovi nalézají svého prvorozeného z bratrů (Ř 8,29). Křesťané hledí na chudé tohoto světa. Chceme se osvědčit jako Boží děti ve službě těm, kdo skutečně strádají. Dnes však abys takové pohledal. Na všechno jsou organizace a sbírky. Jen řekneš, že chceš pomoci, hned jsi tázán na velkorysost finančního příspěvku. Je jednodušší věc na místě koupit, než cokoli a kamkoli převážet a distribuovat. Takto můžeš pomoci sousedovi, stejně tak i domorodci bezejmenného tichomořského atolu. Vše se počítá na peníze. Péče i pozornost. Sousto i slovo. Chtěl bys někde konkrétně pomoci, ale všude se upřednostňují peníze. Chtěl bych pomoci, ale nevím jak a komu.

Na shromáždění naší náboženské obce jsme otevřeli téma, komu pomáháme výběrem ošacení, pro něž před naším sborem stojí kontejner. Jednou týdně přijede auto, obsah kontejneru zmizí. Kamkoli, jen ať se nám ta stará veteš nekupí před vchodem. Předsedkyně rady starších se ozvala, že naše služba napomáhá předně těm, kdo chtějí vypořádat pozůstalost, aniž by museli věci vyhazovat. Pomáháme těm, kdo vyjadřují vůli pomoci. Sběrný dvůr je na odpad; na to, co ještě může někomu posloužit, je však církev. Věci, které jsou již k nepotřebě, ale do drtiče či do spalovny jich je škoda. Ať to nemám doma, ale ať to někomu poslouží. Nevím komu a koho tím obdarovat, neznám žádné „potřebné“. Ty, které potkávám, si to nezaslouží – opilci z nároží. Dám to do církve, těm to bude vhod. Utrpěný dar – kolikrát jsem to už v našich náboženských obcích zažil!?

Dnes mi opět volal další člověk, abych si odvezl nějaké knihy z pozůstalosti. Podělte tím ty své ovečky po bohoslužbách. Anebo dejte seniorům v těch jejich všemožných pobytových zařízeních. „Drahý pane, na čtení máme dost dobrých svědeckých i poučných textů. Jestli chcete, pomohu vám knihy odvézt do sběrného dvora, anebo do nějaké knihovny.“

Lidé dávají z přebytku, velkorýsí dárci. Kdo však dává z nedostatku? (L 21,1-4) Děkuje za nepotřebné věci z druhé ruky, co ale s tím? My prý máme znát ty potřebné, lidi v ponížení a osamění, pro něž bychom měli shromážďovat všechny ty věci, jež svým majitelům již dosloužily. Tak jako jsme často my sami. Je to ze strany dárců snaha pomoci, anebo nedostatek odvahy zahradiť kus vzpomínek, jež se v předmětech skrývají? Anebo nedostatek času a vůle hledat někoho, kdo by pro „pouhou věc“ upotřebením měl? A my tu odvalu, vůli a čas mít máme? Nevím, komu pomohu starými cetkami, naftalínem nasmrádlými modely z doby perestrojky a šušťákových bravíčkových stánkařů, anebo zažloutlými bezcennými knižními tisky, které prorazily dobou cenzurou.

Chci dávat čerstvé jídlo hladovým, prochlazeným zase teplý nepropaný oděv, bloudícím jasný směr a vzdychajícím povzbuzení k naději. Slovo bez korektního opisování, frekventovaných nesourodých biblických citátů a lidských vytáček, hmotnou pomoc nezátíženou pokoutným přerozdělováním statků vezdejších. Tážeme se po identitě naší církve, ale převalujeme v dlaních starou bižuterii, již nikoho nenasytíme. Dnes není „potřebným“ ten, kdo chce jen věci lacino či zadarmo, stejně jako není štedrým a blahosklonným ten, kdo rozdává z cizího. O co méně může být skutečně chudoby, než jí bylo v době Pána Ježíše, o to méně bychom si měli dovolovat být v dobročinnosti polovičatí.

Bůh není pouze Bohem církevních organizací, nýbrž je oporou každého, kdo mimo Něj již nenachází zastání. **David Hron**

Smutná zpráva

V naději, kterou dává vzkříšený Ježíš Kristus, oznamujeme, že v úterý 22. června 2021 zesnula ve věku 77 let sestra Miroslava Jarolímová, farářka Církve československé husitské. Sestra farářka sloužila v náboženské obci v Horažďovicích v období let 1999 - 2014. Byla vnučkou patriarchy Gustava Adolfa Procházky. **red**

Smutná zpráva

Na věčnost odešel bratr Boris Koblře, vedoucí Literárně-historického odboru při diecézní radě ČČSH v Praze. Poslední rozloučení se vzpomínkou a uctěním jeho památky modlitbou, proběhlo 1. července v pražském kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle. **red**

Setkání mladší mládeže

Setkání mladší mládeže se nám zase o něco přiblížilo, srdečně vás na ně zveme. Uskuteční se v termínu 22. - 26. 8. 2021 na ŘK faře v Libině. Cena je podle vašich možností 600 - 800 Kč - v ceně je zahrnuto ubytování, strava i program - peníze si předáme při nástupu na akci. Doprava: individuálně (mezi 15. a 16. hodinou). Je možné se domluvit na společné cestě z Olomouce. Odjezd: Individuálně, děti si prosím vyzvedávejte mezi 14. a 16. hodinou. Podmínky konání letních akcí se ještě stále mění. Lze však očekávat, že bude potřeba test na koronavirus. Více informací a přihlašování: Mariana Ambrožová, hlavní vedoucí, telefon 774 507 892, email: marianakosickova@gmail.com. **Těšíme se na vás! MA**

Pořady s náboženskou tematikou ve vysílání Českého rozhlasu

ČRo Dvojka	
Jak to vidí... Zbigniew J. Czendlik/ sestra Angelika	8.30 neděle Aktuální názory a komentáře nezávislých osobností na dění kolem nás.
ČRo Vltava	
Spirituála	8.00 neděle Prostor pro duchovní úvahy. Pořady Duchovní Evropa a Ke kořenům.
Bohoslužba	9.00 neděle Přímé přenosy bohoslužeb.
ČRo Plus	
Vertikála	8.07 neděle Magazín aktualit a diskuse s hosty, které spojuje duchovní vnímání světa.
Nedělní Hovory	22.05 neděle Rozhovor s osobností, která má zajímavý osobní i profesní život a názory.
ČRo Radio Wave	
Hergot	18.00 neděle Neortodoxní pohled na duchovní záležitosti v souvislosti s děním světským.
REGIONÁLNÍ STANICE ČRO	
Mezi nebem a zemí	9.04 sobota Magazín o víře a spiritualitě.
Šalom alejchem	19.45 neděle Magazín o židovském životě u nás i ve světě.

www.rozhlas.cz

Diecézní setkání rodin s dětmi 2021 (9. ročník)

Penzion Husita Železná Ruda, 12. - 17.7.

Název: Škola malého stromu

Téma: Ekologie

Propozice pro účastníky setkání. Příjezd v pondělí 12. 7. do 12 hodin. Odjezd v sobotu 17. 7. do 12 hodin (organizátoři dle předchozí domluvy s velkým náčelníkem mají sraz v neděli v 16 hodin).

Povinné vybavení: dostatek oblečení do sucha i do vody, kvalitní boty na chození i sandály, přezůvky, ručník, plavky, čepici proti sluníčku, pláštěnku, krém na opalování, repelent, sluneční brýle, oblíbené stolní hry, krabičky na svačiny a lahve na pití, malé batohy na puták (aby se vešla pláštěnka, pití, svačina, náhr. či teplé oblečení, věci na osobní hygienu), spacák a karimatku (obojí poveze doprovodné vozidlo, neponeseme s sebou v batohu). Muzikanti s sebou oblíbené hudební nástroje.

Program bude podobně strukturovaný jako každý rok: seznamovací obřad, hry, bohoslužba s uvedením do tématu, vyprávění na dobrou noc, puták s přespáním v přírodě, stopovačka, noční hra, muzika, možná koupání, výlet, tematické činnosti související s ekologií. Účast bude velmi podobná té loňské. Vzhledem k opatřením kvůli pandemii korony musíme vyžadovat při příjezdu antigenní test od každého účastníka. Cena za pobyt 1000 Kč na osobu, za jídlo 1000 Kč dospělý, 600 Kč dítě do 15 let.

Osoby a obsazení: Velký náčelník: Tomáš P., velitelka kuchyně: Zuzana P., místonáčelník: Jirka S., léčitelka: Kamila L., praktikantky: Terka S., Anna S., Debora H., praktikanti: Vojta, Pepa, fotograf: Honza D. **Těšíme se na shledání. TP**

SETKÁNÍ MLADÝCH CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ
A JEJICH PŘÁTEL

VZHŮRU NA DRINK!
17. - 19. ZÁŘÍ 2021
HRADEC KRÁLOVÉ

WORKSHOPY · DIVADLO · KONCERT · PŘÁTELSTVÍ
INSPIRATIVNÍ HOSTÉ · MODLITBY S KAPELOU
OSOBNÍ VÝZVY · DISKUSE · POVZBUZENÍ

„VZHŮRU, KDO ŽÍZNÍTE,
POJĎTE K VODÁM!“

IZ 55,1A

WEB: SETKANI-CSSH.CZ

IG: @SETKANIMLADYCHCSSH

FB: MLADÍ CČSH

